

فرهنگ ور ۱

ویژه نامه فرهنگی دفتر هم اندیشی استادان و کمیته فرهنگی بسیج اساتید دانشگاه محقق اردبیلی

امام خمینی(ره) از دیدگاه آیت الله بهجت(ره):

آیت الله بهجت در دیدارهایی که این جانب با ایشان داشتم، مطالب متنوعی را از امام خمینی(ره) نقل می کردند، این مطالب، حاکی از رابطه بسیار نزدیک ایشان با حضرت امام بویژه پیش از پیروزی انقلاب اسلامی است. همچنین نکاتی را مطرح می فرمودند که نشانه علاقه ویژه ایشان به نظام جمهوری اسلامی ایران و ضرورت پاسداری از دستاوردهای آن است. یکی از نکاتی که خیلی سر بسته درباه امام خمینی مطرح کردند، این بود که فرمودند : اسراری از آقای خمینی می دانم که تاکنون نگفته ام و نخواهم گفت.

(محمّدی ری شهری-زمزم عرفان ص ۲۶۰)

تلاش برای پیشگیری از آسیب دیدن جمهوری اسلامی ایران

در دیداری که اواخر سال ۱۳۸۶ با ایشان داشتم فرمودند: آقای خمینی را خواب دیدم بدین معناست که نهضت ایشان تاکنون بوده، ولی دچار مشکل می شود. برای پیشگیری از آسیب دیدن نهضت، به آقای خامنه ای پیغام دادم که: من برای پیشگیری از آسیب ها اقداماتی انجام داده ام ؛لیکن خود ایشان هم باید کارهایی را انجام دهد. نمی دانم انجام داده یا نه. بعد، ایشان آقای حجازی را فرستاد و توضیح خواست. در ادامه آیت الله بهجت خطاب به اینجانب فرمودند: شما هم کاری بکنید. گفتم: غیر از دعا و ذکر ، چه می توان کرد؟ فرمودند: قربانی و صدقه مؤثر است.

(محمّدی ری شهری-زمزم عرفان)

معنای لااكره فی الدین

اسلام نمی گوید برای اینکه توحید را تحمیل کنید بجنگید، چون تحمیل شدنی نیست، چون ایمان است. ایمان را باید

تشخیص داد و انتخاب کرد... اما معنی «لااكره فی الدین» این نیست که شما از حوزه توحید هم دفاع نکنید و اگر دیدید

«لااله الا الله» از طرف مردمی به خطر افتاده است، شما این خطر را دفع نکنید. (استاد شهید مطهری-جهاد ص ۲۵۸)

تقدیم عوام بر خواص در اصلاحات

صلاح و فساد طبقات اجتماع در یکدیگر تأثیر دارد. ممکن نیست که دیواری بین طبقات کشیده شود و طبقه ای از سرایت فساد یا صلاح طبقات دیگر مصون یا بی بهره بماند. ولی معمولاً فساد از خواص شروع می شود و به عوام سرایت می کند و صلاح برعکس، از عوام و تنبه و بیداری آنها آغاز می شود و اجباراً خواص را اصلاح می کند، یعنی عادتاً فساد از بالا به پایین می ریزد و صلاح از پایین به بالا سرایت می کند.

روی همین اصل است که می بینیم امیرالمومنین علی علیه السلام در تعلیمات عالیّه خود، بعد از آنکه مردم را به دو طبقه عامه و خاصه تقسیم می کند، نسبت به صلاح و به راه آمدن خاصه اظهار یأس و نومیدی می کند و تنها عامه مردم را مورد توجه قرار می دهد. در دستور حکومتی که به نام مالک اشتر نخعی مرقوم داشته می نویسد: «برای والی هیچ کس پرخرج تر در هنگام سستی، کم کمک تر در هنگام سختی، متنفرتر از عدالت و انصاف، پرتوقع تر، ناسپاس تر، عذرناپذیرتر، کم طاقت تر در شدائد از خاصه نیست. همانا استوانه دین و نقطه مرکزی مسلمین و مایه پیروزی بر دشمن، عامه می باشند. پس توجه تو همواره به این طبقه معطوف باشد».

این تفکر غلطی است از یک عده طرفداران اصلاح که هر وقت در فکریک کار اصلاحی می افتد زعماء صنف را در نظر می گیرند و آن مسئله های مرتفع در نظرشان مجسم می شود و می خواهند از آن ارتفاعات منیع شروع کنند. تجربه نشان داده که معمولاً کارهایی که از ناحیه آن قلعه های رفیع آغاز شده و در نظرها مفید می نماید، بیش از آن مقدار که حقیقت و اثر اصلاحی داشته باشد، جنبه تظاهر و تبلیغات و جلب نظر عوام دارد.

(استاد شهید مطهری داستان (استان-مقدمه)

ماهیت علوم انسانی از منظر دکتر اعوانی

معتقدم تا زمانی که وضعیت علوم انسانی در یک کشور تصحیح نشود، امکان ندارد علوم دیگر هم تصحیح شود.

در حال حاضر بسیاری از علوم، ترکیب و مرزهایشان مخدوش شده است. باید حد هر علمی

رامشخص کنیم و تعریف و موضوع و مسائل و نسبت بین موضوع و مسائل را به دست بیاوریم. علوم انسانی ای که ما امروز

مطالعه می کنیم، علوم جزئی است. قدام علم کلی داشتند. آنها علوم را به ادنی، اوسط و اعلی تقسیم می کردند. علم ادنی

همین علومى است كه مطالعه مى كنيم، علم اوسط علم رياضى و علم اعلى، علم الهى است. اين علوم پيوستگى دارند. نمى توان اين پيوستگى را برید.

در مراتب علم، خدشه وارد شده است. در غرب، علم ادنى را گرفتند و بقيه را انكار كردند. فلسفه هاى جديد هم به اين مسئله كمك كردند.

نمى توانيم ۱۴۰۰ سال تاريخ مان را رها كنيم و يك باره از نو شروع كنيم. اين تفكرى كه در بعضى ها وجود دارد، كاملاً غلط است.

پيدائش علوم جديد با نفى حكمت الهى و نفى اديان بوده است. در عالم اسلام هم، همين علوم رشد يافته و فربه شده را گرفتيم و به كار مى بريم. حكماى الهى مان هم نتوانستند يا كمتر توانستند با اين علوم ربطى پيدا كنند. بنا بر اين سر در گم هستيم. بايد دوباره وحدت طولى علوم در سطوح مختلف پديد بيايد. اسلام دين توحيد است. ما بايد به توحيد علمى برسيم.

دين مارا هدايت مى كند. هدايت يعنى چه؟ دين حقايق رانمى آفريند. حقايق هست، دين ديد ما به حقيقت را درست مى كند. علم و دين از جايگاه خود خارج شده اند. امروزه حتى فلسفه هم از علم بودن خارج شده و ديگر به علم الهى ربط ندارد. در حالى كه در دين شرط است كه بايد با علم پيوند بخورد. خود دين علم اعلى است.

(khamenei.ir)

منشأ تغییرات اجتماعى

ذلك بان الله لم يك مغيرا نعمه انعمها على قوم حتى يغيروا مابا نفسهم (۵۳- انفال)

نكته اى را اقبال لاهورى از همين آيه استنباط كرده است كه نكته بسيار عالى است.

از ضمير «حتى يغيروا» استفاده كرده است، مى گويد قرآن مى فرمايد: حتى يغيروا مابا نفسهم نمى گويد حتى يغير مابا نفسهم. اگر چنين مى گفت معنايش اين بود: خداوند اوضاع و احوالى را كه براى مردمى وجود دارد، چه خوب و چه بد، عوض نمى كند مگر آن وقت كه اوضاع و احوالى كه مربوط به خودشان است يعنى مربوط به روح، اخلاق و خصوصياتى كه در دست و عملشان است عوض شود. نه، مى فرمايد: حتى يغيروا. تا خودشان به ابتكار و دست خود و استقلال فكرى خويش اقدام نكنند، وضعشان عوض نمى شود.

يعنى اگر ملت ديگرى بيايد و بخواهد به قهر و جبر، اوضاع و احوال مردمى را عوض كند، مادامى كه خود آن مردم تصميم نگرفته اند، مادامى كه خود آن مردم ابتكار به خرج نداده اند، مادامى كه خود آن مردم استقلال فكرى پيدا نكرده اند، وضع آنها به سامان نمى رسد. اى مردم انتظار نداشته باشيد ديگران از خارج بيايند و وضع شمارا سروسامان دهند... هر وقت

ملتی رسید به جایی که خودش برای خودش تصمیم گرفت و خودش راه خود را انتخاب کرد و خودش در کار خود ابتکار به خرج داد، فیض های الهی، اعانت های الهی، نصرت های الهی... فرا می رسد

(استاد شهید مطهری مماسه مسینی- ج اول- ص ۲۲۳)

عبادت آیت الله بهجت (ره)

حجت الاسلام "علی بهجت" فرزند آیت الله بهجت (ره): آیت الله بهجت ۱۲ ساعت در شبانه روز را فقط مشغول عبادت بود آن هم عبادت متصل و از عبادت چه دیده بود کسی نمی داند.

فرزند آیت الله بهجت گفت: پدرم در شبانه روز چهار ساعت بیشتر نمی خوابید و با اینکه غذایش بسیار کم و ناپز بود، به یک زیارت که می رفت و باز می گشت، بسیار سرحال و با نشاط بود.

(Asriran.com)

ناگفته های مجید مجیدی از رهبر معظم انقلاب

یک فیلمی را آورده بودند که مورد نقد برخی متدینین و خیلی از مسئولین کشور بود ولی ایشان گفتند اگر من بودم به این فیلم تقدیر نامه می دادم.

من معتقدم خیلی بیشتر از دشمنان خارجی دوستان داخلی چهره ایشان را تخریب کرده اند. چرا باید اینقدر نگاه ژورنالیستی نسبت به آقا وجود داشته باشد؟ چرا؟ مگر ایشان احتیاج به این چیزها دارند؟

من از منبع مؤثقی شنیده ام که ایشان به روز در جریان خیلی از مسائل جامعه قرار می گیرند و خیلی وقتها به شکل مردمی در سطح شهر تردد می کنند. با پیکان یا پراید. بدون خبر قبلی هم تشریف می برند. متأسفانه ابعاد شخصیتی ایشان خیلی مهجور مانده است و این جفای بزرگی است. البته تاریخ یک روزی قضاوت خواهد کرد و حقایق ناگفته ای را خواهد گفت.

خیلی ها بعد از چاپ این مصاحبه خواهند گفت که مجیدی هم نگاه حکومتی دارد ولی خدا خودش می داند که نگاه من به ایشان خیلی متعالی است و برایم آن زمان که هنوز رئیس جمهور نبودند و بعد که بودند و می آمدند پیش ما سر سفره با ما املت می خوردند با الان که رهبر مملکت هستند فرقی نکرده اند .

(www.ammarha.com)

امام حسین(ع) و امر به معروف و نهی از منکر

جایگاه و تعریف امر به معروف و نهی از منکر

عین تعبیر آیه قرآن است : « کنتم خیر امه اخرجت للناس تامرون بالمعروف و تنهون عن المنکر » ببینید قرآن چه تعبیرهایی دارد ! ... شما باارزش ترین ملت ها و امت هایی هستید که برای مردم به وجود آمده اند . ولی چه چیز به شما ارزش داده است و می دهد که اگر آن را داشته ، باشید باارزش ترین امت ها هستید ؟ « تامرون بالمعروف و تنهون عن المنکر... » گاهی ما امر به معروف و نهی از منکر می کنیم ، ولی نه تنها به این اصل ارزش نمی دهیم ، بلکه ارزشش را پایین می آوریم . الان در ذهن عامه مردم به چه می گویند امر به معروف و نهی از منکر؟ یک مسائل جزئی ، نمی گویم نادرست - بعضی از آنها نادرست هم هست - ولی اینها وقتی در کلش واقع شود زیباست . مثلاً اگر امر به معروف و نهی از منکر کسی فقط این باشد که آقا ! این انگشتر طلا را از دستت بیرون بیاور ، این در جای خودش درست است . حرف درستی است اما نه این که انسان هیچ منکری را نبیند جز همین یکی ، جز مساله ریش ، جز مسائل مربوط به مثلاً کت و شلوار ... حال وقتی که نهی از منکر ما در این حد بخواهد تنزل کند ، ما این اصل را پایین آورده ایم ، حقیر و کوچک کرده ایم ... ولی حسین (ع) را ببینید ! امر به معروف و نهی از منکر کار او بود از بیخ و بن . به تمام معروف های اسلام نظر داشت و فهرست می داد و نیز به تمام منکرهای جهان اسلام و اولین و بزرگترین منکر جهان اسلام خود یزید است : « فلعمری ما الامام الا العامل بالکتاب ، القائم بالقسط و الدائن بدین الحق » امام و رهبر باید خودش عامل به کتاب باشد ، خودش عدالت را بپا دارد و به دین خدا متدین باشد . آنچه را که داشت ، در راه این اصل در طبق اخلاص گذاشت

(استاد شهید مطهری مماسه مسینی - ج اول - ص ۱۵۱ و ۱۵۲)

فرق زهد اسلامی با رهبانیت

رهبانیت بر ضد زندگی و بر ضد جامعه گرایی است و مستلزم کناره گیری از خلق و بریدن از مردم و سلب هرگونه مسؤولیت و تعهد از خود است . اما زهد اسلامی در عین اینکه مستلزم انتخاب زندگی ساده و بی تکلف است و بر اساس پرهیز از تنعم و تجمل و لذت گرایی است ، در متن زندگی و در بطن روابط اجتماعی قرار دارد و عین جامعه گرایی است . در اسلام ، دنیا و آخرت به یکدیگر پیوسته اند . آنچه به زندگی این جهان سامان می بخشد و موجب رونق و صفا و امنیت و آسایش آن می گردد این است که ملاک های اخروی و آن جهانی وارد زندگی این جهان یشود .

استاد شهید مطهری (سیری در نهج البلاغه - ص ۵۱۹ - ۵۱۶)

بی نظیر بوتو از مادری شیعه و ایرانی به دنیا آمده است وی در آخرین سفر خود به ایران به محضر مقام معظم رهبری هم رسید. آقای موسوی کاشانی از اعضای دفتر مقام معظم رهبری می گوید خانم بی نظیر بوتو که خدمت آقا آمده بود، ما چادری برای ایشان تهیه کردیم و او چادر به سر به خدمت آقا رسید. آقا از همان اول درمقام نصیحت برآمدند و گفتند: دخترم، تو فرزند اسلام هستی، تو فرزند امیرالمومنینی، تو فرزند اهل بیتی، تو فرزند قرانی، تو مسلمانی، تو شیعه ای.

همین طور آقا ادامه دادند و کاری کردند که بوتو شروع به گریه کرد و با صورتی اشکبار گفت: آقا یک خواهش دارم و آن اینکه روز قیامت مرا شفاعت کنید.

آقا بلافاصله گفتند: شفاعت مخصوص محمد و آل محمد است. بهترین شفاعت در دنیا این است که شما مشی و مرامتان را با اهل بیت هماهنگ کنید؛ از زی خودتان که مسلمانید دست بردارید و از لباس دین خارج نشوید.

(Hejabeislami.parsiblog.com)

حضرت امام صادق: از خواب شب کم کن و سخن گفتن به روز را کاهش ده که هیچ یک از اعضاء بدن انسان

کم سپاس تر از دیده و زبان نیست. (تحف العقول - ص ۵۳۹)

چه لذتی دارد این حجاب

نمی دانید؛ واقعاً نمی دانید چه لذتی دارد وقتی سیاهی چادرم، دل مردهایی که چشمشان به دنبال خوش رنگ ترین زن هاست را می زند.

نمی دانید چقدر لذت بخش است وقتی وارد مغازه ای می شوم و می پرسم: آقا! اینا قیمتش چنده؟ و فروشنده جوابم را نمی دهد؛ دوباره می پرسم: آقا! اینا چنده؟ فروشنده که محو موهای مش کرده زن دیگری است و حالش دگرگون است، من را اصلاً نمی بیند. باز هم سؤالم بی جواب می ماند و من، خوشحال، از مغازه بیرون می آیم.

نمی دانید؛ واقعاً نمی دانید چه لذتی دارد وقتی مردهایی که به خیابان می آیند تا لذت ببرند، ذره ای به تو محل نمی گذارند.

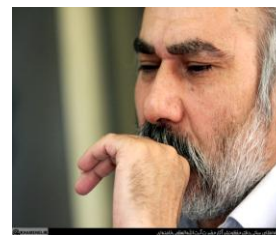
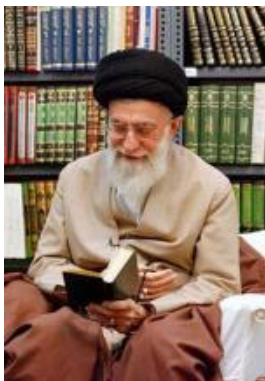
نمی دانید؛ واقعاً نمی دانید چه لذتی دارد وقتی شاد و سرخوش، در خیابان قدم می زنید؛ در حالی که دغدغه این را ندارید که شاید گوشه ای از زیبایی هاتان، پاک شده باشد و مجبور نیستید خود را با دلهره، به نزدیک ترین محل امن برسانید تا هر چه زودتر، زیبایی خود را کنترل کنید؛ زیبایی از دست رفته تان را به صورتتان باز گردانید و خود را جبران کنید. نمی دانید؛ واقعاً نمی دانید چه لذتی دارد وقتی در خیابان و دانشگاه و... راه می روید و صد قافله دل کثیف، همراه شما نیست.

نمی دانید؛ واقعاً نمی دانید چه لذتی دارد وقتی جولانگاه نظرهای ناپاک و افکار پلید مردان شهرتان نیستید .
نمی دانید؛ واقعاً نمی دانید چه لذتی دارد وقتی کرم قلاب ماهی گیری شیطان برای به دام انداختن مردان شهر نیستید .
نمی دانید؛ واقعاً نمی دانید چه لذتی دارد وقتی می بینی که می توانی اطاعت خدایت را بکنی؛ نه هوایت را .
نمی دانید؛ واقعاً نمی دانید چه لذتی دارد وقتی در خیابان راه می روید؛ در حالی که یک عروسک متحرک نیستید؛ یک انسان رهگذرید

نمی دانید؛ واقعاً نمی دانید چه لذتی دارد این حجاب!

(زهره قدیانی <http://www.poerseman.net>)

خدایا! لذتم مدام باد.

با توجه به علاقه‌ی ایشان به شعر و شعرا، ایشان را در کنار فعالیت‌های سیاسی و علمی و قبل از این که انقلابی اتفاق بیفتد، می‌توان به عنوان یکی از منتقدان برجسته‌ی شعر فارسی معرفی کرد. حوزه‌ی هنری همان اول در سال ۵۸، ۵۹ تشکیل شد. تقریباً می‌توان گفت که هیچ گروهی از هنرمندان انقلاب نبودند که آقا با انقلاب آنها سروکار نداشته باشد، حمایت نکنند، رهنمود ندهد و راه نشان ندهد.

به نظر بنده کل فضای شعر و ادبیات و هنر بعد از انقلاب را باید مرهون ایشان دانست. راهی که نشان می‌دادند و برخورد و مواجهه‌ای که با جماعت اهل هنر داشتند، خیلی مؤثر بود.

خیلی از بزرگان بر نمی‌تافتند که مثلاً طرف چرا سیلش بلند است، گیش بلند است؟ اما برخورد ایشان همواره جانبدارانه، پدران و برخورد حمایتی و هدایتی بود.

البته به نظر بنده این حمایت آقا از هنرمندان به این دلیل نیست که شعرا همراه با حکومت باشند، بلکه برای ذات هنر و نفس هنر است؛ هنری که به تعبیر خود ایشان که گفته‌اند: هیچ حقیقتی پایدار نمی‌ماند، مگر این که صورت هنری پیدا کند. از همین منظر بوده که ایشان با اهل استعداد همواره با بزرگ‌منشی برخورد می‌کنند.

Khamenei.ir

آزاد اندیشی در جامعه ما یک شعار مظلوم است. تا گفته می‌شود آزاد اندیشی، عده‌ای خیال می‌کنند که بناست همه بنیان‌های اصیل در هم شکسته شود، عده‌ای دیگر هم تلقی می‌کنند که با آزاد اندیشی باید این بنیانها شکسته شود. هر دو گروه به آزاد اندیشی – که شرط لازم برای رشد فرهنگ و علم است – ظلم میکنند.

(از بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با انجمن اهل قلم ۸۱/۱۱/۷)

خُرسندی امام خمینی در آستانهٔ رحلت

امام خمینی ، دو روز قبل از وفات (پنجشنبه ۱۳۸۶/۳/۱۱)، در حالی که در بستر بیماری بود، در عالم مکاشفه با آیت الله بهجت ،با لبخند ،خداحافظی کرد.آیت الله بهجت در این باره فرمودند: هنگامی که آقای خمینی بیمارستان بود ، چند روز قبل از وفاتش پنجشنبه بعد از نماز صبح ، در حالی که خواب نبودم دیدم ایشان زیبا ، خوش رو وبا لبخند از جلوی من گذشت. چهره اش از عکس او زیباتر بود. بعد از چند روز که خبر وفات ایشان منتشر شد، متوجه شدم که ایشان آمده از من خداحافظی کند، خوشحال بود برای اینکه کارش تا آخر، درست بوده واز آنچه انجام داده، پشیمان نیست! بلکه کارش ناجح بوده است. (محمّدی ری شهری-مزمع عرفان)

وحدت امت اسلامی

آیت الله بهجت ، از وحدت امت اسلامی در برابر دشمنان اسلام ، به شدت دفاع می کردندواختلاف میان شیعه و سنی را یک پدیدهٔ استعماری واز ناحیهٔ دشمنان اسلام می دانستند. در دیداری دراین باره فرمودند: کسی که وحدت مسلمانان را نخواهد ، مسلمان نیست.ائمهٔ ما (ع)در نماز جماعت آنان شرکت می کردند، به جهت اتحاد مسلمانان.

و در دیداری دیگر فرمودند: اختلاف شیعه و سنی ، یک مسئلهٔ استعماری است. مسئلهٔ مهم دوستی اهل بیت(ع) است که فریقین بر آن اتفاق دارند.مسلمین در حال حاضر ، در این باره اختلاف ومشکلی ندارند.

نیز از ایشان نقل شده که فرموده اند: دشمنان اسلام، درگیری بین اهل اسلام را غنیمت می شمارند.

بین شیعه و سنی جنگ می اندازند تا بر هردو، غلبه کنند. (محمّدی ری شهری-مزمع عرفان)

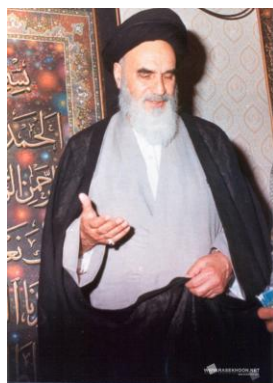
ذکر حقیقی

پیامبر خدا(ص): هر کس از خدا فرمان برد ، در حقیقت،از خدا یاد کرده است،اگر چه نماز و روزه وقرآن خواندنش اندک باشد، وهر کس خدا را نافرمانی کند،در حقیقت،او را فراموش کرده است، اگرچه نماز و روزه و تلاوت قرآنش بسیار باشد

ذاکران خدا

امام باقر (ع): هر مؤمنی که نمازواجب را پاس بدارد و آن را به وقتش بخواند ،از غافلان نیست واگر در آن نماز یکصد آیه بخواند ، از ذاکران خداست. (محمّدی ری شهری-نهج الذکر جلد ۱ ص ۱۱۳)

دانشگاه از منظر حضرت امام خمینی(ره)

اساتید دانشگاه بدانند که اگر چنانچه دانشگاه را بسازند کشورشان را بیمه کرده اند تا آخر.

دانشگاه ها را مرکز تربیت قرار دهید، علاوه بر دانش، تربیت لازم است اگر یک دانشمندی تربیت نداشته باشد مضر است.

باید دانشگاه ها خود کفا بشوند که احتیاج به دانش غرب نداشته باشند.

(کلمات قصار ص ۱۹۹)

امام حسین(ع):

هرکس گره ای از مشکلات مؤمنی باز کند و مشکلش را برطرف نماید،

خداوند متعال مشکلات دنیا و آخرت او را اصلاح می نماید

امام حسین (ع): هرکس خداوند متعال را با صداقت و خلوص، عبادت و پرستش نماید؛ خدای

متعال او را به بهترین آرزوهایش می رساند و امور زندگیش را تأمین می نماید